

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206677
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206677.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.6.2014 pod č. k. 6C/267/2013-65, a na odvolanie žalobcu proti uzneseniu toho istého okresného súdu zo dňa 5.9.2014 pod č. k. 6C/267/2013-79, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal zaviazat' žalovaného na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 378,02 eur. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, že v špecifikovanej exekučnej veci sp. zn. 3Er/907/2010 bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 7.10.2010. Spolu s touto žiadosťou žalobca ako oprávnený predložil aj exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 01668/10. Exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením č. k. 3Er/907/2010-9 až dňa 7.1.2011 tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní bol dlžníkom G. O., nar. XX.X.XXXX, ako dlžník zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty (meškanie viac ako 205 dní), a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Žalovaná v písomnom vyjadrení so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmaťochné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti teda prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Navrhla

konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je zrejmé, z akého titulu sa domáha náhrady škody, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prietahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku žalovaná uviedla, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené tri podmienky: existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávne úradnému postupu žalovaná uviedla, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Zároveň v tejto súvislosti zdôraznila skutočnosť, že z § 44 ods. 2 EP vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. Táto lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu. Ak ho súd nepoverí, 15 - dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Podľa žalovanej, samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Pri existencii prietahov v konaní žalovaná poukázala na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pri nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní a pod.

Ďalej žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a jeho udržiavanie vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považuje za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy žalobcom za veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovanej nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, resp. skutočnosťami. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, ďalej zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti, či sa jedná o fyzickú alebo právnickú osobu.

Žalobu žiadala zamietnuť aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom exekučného súdu.

K nemajetkovej ujme uviedla, že žalobca nesprávne vychádzal z paušálnej sumy 660,- eur za prietahy v konaní s poukazom na viacero nálezov Ústavného súdu, keď poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, ale je potrebné výšku nemajetkovej ujmy posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z., najmä s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život, za ktorých k

nemu došlo, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, či na to, že žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy ako spoločnosť - právnická osoba a v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal zánik podnikateľských zámerov a plánov, resp. nepreukázal ako situácia ovplyvnila jeho podnikateľské aktivity.

Súd prvého stupňa aplikáciou čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ďalej § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 9 ods. 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, a § 243 ods. 1 Exekučného poriadku a na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že nárok žalobcu nie je dôvodný a preto je ho potrebné zamietnuť. Pokiaľ ide o žalovanou namietané nedostatky žaloby, konštatoval, že žaloba v zmysle § 79 ods. 1 O. s p má všetky náležitosti návrhu na začatie konania, z petítu žaloby je zrejмый uplatnený nárok žalobcu, i keď súd plne prisvedčuje argumentácii žalovanej, že žalobca by mal jasnym spôsobom identifikovať súdne konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom súdnom konaní bol účastníkom konania.

Žalovaná zároveň vznesla vo vyjadrení k žalobe námietku premičania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009. Súd neuznal vznesenú námietku premičania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premičané - v exekučnom konaní 3Er/709/2010, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 7.10.2010, teda až po dni 23.4.2009.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú žalovaná nereagovala pozitívne. Z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli doručené dňa 23.4.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.9.2012, t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatie žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže s poškodený domáhať nároku na súdu. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania žaloby na súd síce 6-mesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval až po uplynutí 6-mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti, preto súd žalobu nepovažoval za predčasne podanú.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup OS Vranov nad Topľou v tom, že rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 205 dní, pretože exekučné konanie podľa tvrdenia žalobcu začalo dňa 27.7.2010 a exekučným súdom bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 7.1.2011.

Otázku, či v konkrétnom prípade konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súadne a tým i exekučné konanie nie je

kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch žalobcu je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutú majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a podobne. Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Navyiac zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného ku dňu podania žiadosti o vydanie poverenia vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v prípade ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok.

Súd ďalej nemal za preukázané, že žalobca podal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prieťahy v konaní. V žalobe síce žalobca udáva, že vyvinul enormné úsilie na docielenie vecného posunu v exekučnom konaní a primäl tým porušovateľa k vydaniu rozhodnutia, pričom poukázal na žiadosti o informáciu o stave konania zo dňa 2.7.2009, 23.9.2009, 13.11.2009, 25.2.2010 a sťažnosťami na prieťahy v konaní zo dňa 30.8.2010, 23.11.2010 a 25.5.2011. Tieto žiadosti o stave konania ani sťažnosti na prieťahy však neboli podané v predmetnej exekučnej veci, ako to vyplýva aj z exekučného spisu, a preto súd na tieto skutočnosti neprihliadal.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný žalobca preukázať. Žalobca v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany žalobcu nezistil a ten tieto ani nijako nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia žalobcu, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Dňa 13.6.2014 pr. zástupca žalobcu súdu oznámil, že znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracovala na jeho zadanie Ekonomická univerzita v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti Pohotovosť s.r.o., je založený na súde pod sp. zn. 1SprO/272/2014. Súd by chcel v súvislosti s týmto znaleckým posudkom poukázať na posledný odsek na s. 4 tohto posudku, podľa ktorého pri vypracovaní znaleckého posudku sa vychádzalo zo skutočností, ktoré boli zistené z podkladov poskytnutých zadávateľom. Podklady boli kontrolované len po formálnej stránke. Vecná stránka obsiahnutá v ekonomických a účtovných výstupoch je garantovaná poskytovateľom informácií. Ako vyplýva z tohto posudku, znalecký ústav sa v tomto posudku zaoberal len výškou škody, avšak vôbec sa nezaoberal tou skutočnosťou, či

žalobcovi táto škoda, majetková aj nemajetková, vznikla. Z tohto dôvodu súd na tento znalecký posudok pri svojom rozhodovaní neprihliadal.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty preto na strane žalobcu nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca.

Súd by chcel tiež poukázať na žalobcom tvrdenú skutočnosť, že exekučný súd bol s rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia v omeškaní viac ako 205 dní. Toto tvrdenie žalobcu je nepravdivé, pretože súd po preskúmaní exekučného spisu zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 7.10.2010 a o tejto žiadosti bolo rozhodnuté dňa 7.1.2011, a to uznesením č. k. 3Er/907/2010-9. Tvrdené údaje žalobcu týkajúce sa omeškania sú teda nesprávne, zavádzajúce, a vyplýva z nich, že žalobca ako oprávnený nemal o exekučnej veci prehľad, na základe čoho vyznievajú jeho vyjadrenia o údajnej majetkovej škode, či dôvodoch pre nemajetkovú škodu značne nedôveryhodne. Aj táto skutočnosť, podľa názoru súdu, nárok žalobcu vyvracia.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou.

Žalobca teda v konaní nepreukázal nielen vznik majetkovej škody, ako ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, nepreukázal ani len to, že zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietahoch, nepreukázal taktiež ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadne žalobcovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmou, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Preto súd jeho žalobu zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník ktorý má úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania. Žalovaná si náhradu trov konania uplatnila, avšak ich nevyčísľila a z obsahu spisu nevyplýva, aby jej nejaké trovy vznikli. Preto vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo

platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súdny sú vo svojej rozhodovacej činnosti viazané Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnými zmluvami a zákonom. Nárok žalobcu nemožno interpretovať prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z. a uvádzať do konania princíp retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu pri zamietnutí nároku na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v dôsledku nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemá k dispozícii exekučný spis, a tak o niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať. Ani táto skutočnosť nemôže zo strany štátneho orgánu vytvárať nesprávny úradný postup. Je nesporné, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd odignoroval vysvetlenie vzniku stavu právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd ani samotný štát neprijali žiadne opatrenie na riešenie vzniknutej situácie pri prieťahoch v súdnom konaní, ak dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a návrh zamietť.

Ďalej namietal, že súd sa nedostatočným spôsobom oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o prerušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva z úradnej moci povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku v spotrebiteľských zmluvách, kde exekučný súd skonštatoval, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto v rozpore s ustanovením § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a v rozpore so Smernicou 93/13/EHS. Na základe toho súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia pre súdneho exekútora, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi, tak z Exekučného poriadku takáto povinnosť na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia nevyplýva. Preto nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie

rozhodnutia - urobenia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípade, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak v Exekučnom poriadku neexistuje lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty, keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom. Rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody predstavujúcu istinu a príslušenstvo, ktoré viac nemôže byť priznané právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Ako príčinu toho uvádza, že v exekučnom konaní sa nemôže domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu so žalovaným ako povinným. Exekučný súd zistil neplatné rozhodcovské doložky a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodovať o nároku žalobcu ako oprávneného. Takáto chyba oprávneného nemôže byť na ľarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je preto správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Čo sa týka uplatnenia majetku ujmy v rozsahu 20 % z uplatnenej sumy - istiny s príslušenstvom, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Keď nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočného prietahu, nevznikol ani nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v 15-dňovej lehote nemôže byť takou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky alebo zmluvy o úvere iným spôsobom, než výkonom rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu nevzniká žalobcovi nárok na uplatnenie návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podstatným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu, bolo to, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, žalobca nepreukázal výsledok vybavenia sťažnosti na prietahy, výsledok žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, ďalej nepreukázal právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, nepreukázal právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa tohto ustanovenia sa totiž z týchto skutočností pri posúdení nesprávneho úradného postupu súdu musí vychádzať. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je preukázané, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a o zmene niektorých zákonov. Tu je treba uviesť, že aplikácia tohto ustanovenia aj na tvrdený nesprávny úradný postup pred 1.1.2013 je namieste, a nejde o pravú retroaktivitu. K definujúcim znakom právneho štátu patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Avšak nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu, na ktorom je budovaný právny štát, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravé retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej

právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že v danom prípade nová právna neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, len na druhej strane umožňuje posúdiť presnejšie podmienky, z akých je treba vychádzať pri skúmaní tejto právnej skutočnosti. Súd prvého stupňa teda správne vychádzal z tohto ustanovenia a nenaplnenia podmienok zo strany žalobcu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom preukázanie nesprávneho úradného postupu je jednou z podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Ak táto podmienka nie je splnená, potom nie je dôležité skúmať ďalšie podmienky, ktoré je treba naplniť pri uvedenej zodpovednosti.

Ako už odvolací súd poukázal, preukázanie ostatných podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a ich skúmanie súdom prvého stupňa, vzhľadom na to, že nebola preukázaná prvá podmienka zodpovednosti, a to nesprávny úradný postup, nebolo pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nevyhnutné.

Odvolačný súd pokiaľ ide o splnenie podmienky § 15a a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uvádza, že táto podmienka v čase rozhodovania súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu už bola splnená.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak trovy mu nevznikli a preto mu ich náhrada priznaná nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má oporu v ustanovení § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p..

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 5.9.2014 pod č. k. 6C/267/2013-79 uložil povinnosť žalobcovi v lehote 10 dní od jeho doručenia zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur podľa položky č. 7/a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal o jeho zrušenie bez náhrady. Sadzba položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa týka výlučne návrhu na začatie konania pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Žalobca podal odvolanie, nie návrh na začatie konania. Žalobu preto poplatkový zákon č. 71/1992 Zb. nespája s podaním odvolania na poplatkovú povinnosť. Ak sa majú súdne poplatky vyberať len na základe zákona, neprichádza pri vyrubení poplatku za odvolanie analógia na obdobný poplatok ako pri podaní návrhu. Ak zákon č. 71/1992 Zb. jednoznačne nestanovuje povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, analógia nie je prípustná v poplatkových veciach, potom ani súd, ak je viazaný ústavou a zákonmi, nemôže spoľahovať podané odvolanie.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť v časti povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku v sume 20,- eur. Pri určení poplatkovej povinnosti je potrebné vychádzať zo zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, pričom podľa § 1 ods. 1 zákona, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdu, pričom podľa § 2 ods. 1 písm. a/ poplatkového zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1 zákona), pričom podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatkový zákon jednoznačne stanovuje poplatkovú povinnosť pre poplatníka, ktorý dal odvolanie, pričom sadzba poplatku, t. j. jeho výška, vyplýva so Sadzobníka súdnych poplatkov. Ak zákon č. 71/1992 Zb. v Sadzobníku súdnych poplatkov a v položke 7/a stanovuje sadzbu poplatku pri žalobách na náhradu škody spôsobených nezákonných rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom 20,- eur, všeobecná poplatková povinnosť vzniká pri podaní odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu pri takejto žalobe. Navyiac, pri viacerých položkách, napr. pri položke 6, pri návrhoch na vyporiadanie

bezpodielového spoluvlastníctva manželov vždy sa v odvolaní platí súdny poplatok, aj keď nie je poznámka v položke 6, že poplatok sa platí aj za odvolacie konanie. Obdobne aj pri položke 7/a s podaním odvolania proti rozsudku vzniká poplatková povinnosť, kde sadzba je stanovená 20,- eur, čo vyplýva z položky 7/a Sadzobníka súdnych poplatkov, a preto poplatok v rovnakej sadzbe sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 1 poplatkového zákona) s povinnosťou platiť súdny poplatok poplatníkom, ktorým je navrhovateľ poplatkového úkonu, t. j. osoba, ktorá podala odvolanie.

Preto odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, pokiaľ ním bol žalobca zaviazaný k povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie 20,- eur (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.